

Suriye 2008

Resmî Adı Suriye Arap Cumhuriyeti
Başkent Şam
Yüzölçümü 185.180 km²
Nüfus 19.747.500
GSMH 51 milyar dolar
Hükümet Biçimi Cumhuriyet/Tek parti sistemi
Devlet Başkanı Beşşar Esad (2000-)
Dışişleri Bakanı Velid Muallim
Türkiye Büyükelçisi Nidal Kabalan
Askerî Harcamalar 1,4 milyar dolar

Asker Sayısı 400.600
Etnik Yapı Arap %90, Diğer %10
(Kürt, Ermeni, Diğer)
Dini Yapı Sünni Müslüman %75
Nusayri Müslüman %6
Hıristiyan %15
Diğer %4
(İsmaili, Dürzi, Diğer)
Petrol Üretimi 381.600 varil/gün
Petrol Tüketimi 229.000 varil/gün
İhracat 12,7 milyar dolar
İthalat 14,4 milyar dolar

İsrail-Suriye Barış Görüşmeleri ve Türkiye'nin İyi Niyetli Arabuluculuk Çabaları

Türkiye'nin "iyi niyetli arabuluculuk" misyonu ile başlayan İsrail-Suriye barış görüşmeleri 2008 yılı için Suriye dış politikasının en önemli gündem maddelerinden birini oluşturdu. 2004 yılında, Suriye Devlet Başkanı Beşşar Esad'ın Tayyip Erdoğan'dan Suriye-İsrail görüşmelerindeki tıkanıklığın aşılması için yardımcı olmasını istemesiyle başlayan süreç, diplomatlar düzeyinde görüşmeler sürerken 2006 yılında İsrail'in Lübnan'ı işgal etmesiyle kesintiye uğradı; Şubat 2007'de Ankara'ya gelen İsrail Başbakanı Ehud Olmert'in Başbakan Erdoğan'dan sürece tekrar dâhil olmasını istemesiyle de tekrar başladı. Ancak, 6 Eylül 2007'de İsrail uçaklarının Suriye sınırını geçerek ülkenin kuzeyinde stratejik bir mevki bombalaması ve Suriye topraklarına mühimmat bırakması, görüşmeleri tekrar sekteye uğrattı.¹

Başbakan Erdoğan 26 Nisan 2008 tarihli Suriye ziyaretinden önce telefonla Esad'a "İsrail kalıcı barış kararlılığı ile Golan Tepeleri'nden çekilmeye hazır"² mesajını ilettili. Esad'ın Katar gazetesi *el-Vatan*'a vermiş olduğu mülakatta "Erdoğan, bana İsrail Başbakanı Olmert'in Suriye ile barış karşılığı Golan'dan çekilmeye hazır olduğu bilgisini verdi" açıklaması ile Golan için çözüm umutları yeniden konuşulmaya başlandı.³ Bu mülakatta "şimdi ihtiyacımız olan şey, Türkiye'nin arabuluculuğunda bir anlaşma zemini bulmaktır" açıklamasını yapan Esad, Türkiye'nin Nisan 2007'den itibaren İsrail ile Suriye arasında arabuluculuk yaptığını da aktardı.⁴ Esad'ın bu açıklamasından önce özellikle her iki devletin alt düzey temsilcileri tarafından medyaya bazı bilgiler sızdırılsa da, bu sürecin dünya mediasında yankılanması ve tartışılması Esad'ın bu açıklaması ile oldu.⁵ Erdoğan'ın, süreci yeniden başlatmasının ayrıntısı ise İsrail'de yayımlanan *Maariv* gazetesinin "Suriye trafiğini başlatan telefon görüşmesi" başlığı ile duyurdu-